

PROLOG

O DRUHÉM SABATU DVANÁCTÉHO MĚSÍCE spadla ve městě Pláči z nebe dívka.

Kůži měla modrou a krev rudou.

Zřítíla se na železnou bránu, kterou ten náraz zkroutil, a zůstala přes ni viset zlomená v zádech, nepřírozeně prohnutá a elegantní jako chrámová tanečnice omdlévající v milencově náruči. Na místě ji držel jeden osten zručně kovaného ornamentu brány. Jeho špička, která jí trčela z hrudní kosti, se blýskala jako brož. Krátce se zatřásla, když se její duch osvobodil z těla, a z dlouhých vlasů jí zapršely zářivě zázvorové květy.

Později se začalo říkat, že to nebyly žádné květy, ale kolibří srdce.

Začalo se říkat, že krev *neprolila*, ale *vyplakala*. Že byla obscénní, že si před nimi olizovala zuby, když vzhůru nohama umírala, že vyplivla hada, který se proměnil v dým, jakmile dopadl na zem. Říkalo se, že přiletělo hejno můr, které se zoufale pokoušely ji z brány zvednout.

To byla pravda. Tahle jediná věc.

Neměly ale sebemenší šanci. Můry nebyly o nic větší než pusy polekaných dětí, a i když jich byly celé tucty, nezvládly nic víc než tahat za její tmavnoucí vlasy, dokud jim nezplihla krví promočená křídla. Spolu s květy je smetl pryč poryv větru honící písek po uli-

ci. Země se otráasala pod nohama. Nebe se otáčelo kolem své osy. Mračny dýmu prosvítala zvláštní záře, která nutila obyvatele Pláče mhouřit oči. To ostré světlo, písek ve vzduchu a pach ledku. Předtím došlo k výbuchu. Všichni mohli zemřít, a lehce, ale zemřela jenom tahle dívka, kterou z nějaké kapsy vysypalo samo nebe.

Měla bosé nohy a rty od švestek. I kapsy měla plné švestek. Byla mladá a krásná a překvapená a mrtvá.

Taky byla modrá.

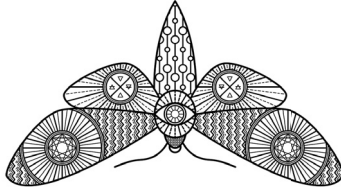
Modrá jako opál, bledě modrá. Modrá jako čekanky nebo křídla vážek nebo jarní – ne letní – obloha.

Někdo vykřikl. Výkřik přilákal další lidi. Ti také křičeli, ne proto, že zemřela dívka, ale proto, že ta dívka byla modrá, a to v Pláči něco znamenalo. I poté co se nebe přestalo točit, co se země přestala otrásat a z místa výbuchu se zvedl poslední oblak dýmu a rozplynul se, křik pokračoval a šířil se od hlasu k hlasu jako vzdušný virus.

Duch modré dívky se zvedl a odloučený od těla se usadil na trčícím ostnu brány, jen kousek nad její nehybnou hrudí. V úleku zalapala po dechu, zaklonila svou neviditelnou hlavu a truchlivě se zadívala nahoru.

Křik pokračoval dál a dál.

A na druhé straně města, na jednolitě mase hladkého kovu lesklého jako zrcadlo se pohnula zvířecí socha, jako kdyby ji probudila ta vřava, a pomalu zvedla svou obrovskou rohatou hlavu.

I. část

shrestha [šresta] *podst. jméno*

Když se uskuteční sen – ale ne tomu, kdo ho snil.

*Archaismus; odvozeno od jména Shres, zvrá-
ceného boha štěstěny, o němž se věřilo, že
prosebníky za nedostatečné oběti trestá tím,
že jejich tužby vyplní někomu jinému.*

ZÁHADY PLÁČE

JMÉNA SE MOHOU ZTRATIT nebo upadnout v zapomnění. Nikdo to nevěděl lépe než Lazlo Neznámý. Kdysi mu patřilo jiné jméno, ale to zemřelo jako píseň, kterou už nemá kdo zpívat. Možná to bylo staré a vážené rodové jméno, používané po celé generace. Možná mu ho dal někdo, kdo ho miloval. Ta představa se mu líbila, ale ve skutečnosti neměl vůbec ponětí. Jediné, co měl teď, bylo *Lazlo* a *Neznámý* – *Neznámý* proto, že tohle příjmení se v království Zosma dávalo všem nalezencům, a *Lazlo* po němém strýci jednoho mnicha.

„Vyřízli mu jazyk na galejích,“ řekl bratr Argos Lazlovi, když povyrostl natolik, aby to pochopil. „Byl to podivný tichý muž a ty jsi byl takové podivné tiché nemluvně, a tak mě to napadlo *Lazlo*. Toho roku jsem musel dát jména tolika nemluvnatům, že jsem použil cokoli, co mi přišlo na mysl.“ Po chvíli ještě poznamenal: „Stejně jsem nevěřil, že to přežiješ.“

Byl to ten rok, kdy Zosma padla na kolena a vrhala spousty svých mužů do války o nic. A válka se samozřejmě nespokojila jenom s vojáky. Zapalovala se pole a plnily vesnice. Hordy rolníků vyhnaných z domova táhly zpustošenou krajinou a přetahovaly se s vranami o paběrky. Zemřelo tolik lidí, že se popravčí káry, kterými se vozili zloději k šibenici, začaly využívat na svážení sirotků do klášterů. Přivázeli je jako jehňata, jak říkali mniši, a o vlastním pů-

vodu toho sami netušili víc než ta jehňata. Někteří byli dost velcí na to, aby znali aspoň svá jména, ale Lazlo byl pouhý kojeneček, a navíc nemocný.

„Byl jsi šedý jako déšť,“ řekl mu bratr Argos. „Byl jsem si jistý, že umřeš, ale ty jsi jedl a spal a za nějakou dobu jsi dostal normální barvu. Nikdy jsi nebrečel, ani chvíličku, a to bylo nenormální, ale nám se to na tobě líbilo. Nikdo z nás se nestal řeholníkem proto, aby z něj byla chuva.“

Na to mu Lazlo s ohněm v duši odpověděl: „A nikdo z nás se nestal dítětem proto, aby z něj byl sirotek.“

Ale Lazlo sirotkem byl, a navíc Neznámým, a ačkoli rád fantazíroval, o tomhle si nikdy žádné iluze nedělal. Už jako malý chlapec věděl, že ho nečeká žádné zázračné zjevení. Nikdo si pro něj nepřijde a nikdy nebude znát své pravé jméno.

Možná proto ho tak pohltila záhada města Pláče.

Byly to vlastně dvě záhady: jedna stará a jedna nová. Ta stará mu otevřela mysl, ale byla to ta nová, která se vplížila dovnitř, udělala několik koleček a se zabručáním se tam uvelebila – jako spokojený drak v novém útulném doupěti. A tam taky zůstávala, ta záhada v jeho mysli, a celé další roky vydechovala hádanky.

Měla co dělat se jménem a s poznáním, že jména se mohou nejen ztratit nebo upadnout v zapomnění, ale mohou být také ukradena.

Lazlovi bylo pět let, když se to stalo. Byl nalezcem v péči kláštera Zemonan a ten den se vytratil do starého sadu plného mûr a zlatooček a o samotě si tam hrál. Bylo to začátkem zimy. Stromy byly holé a černé. S každým krokem pod nohama drtil ledovou krustu a jako přátelský duch ho doprovázel oblak páry u pusy.

Zazvonil Angelus a jeho bronzový hlas se rozléval po ovčínech a po sadu v pomalých zvukových vlnách. Bylo to volání k modlitbě. Pokud by nešel dovnitř, postrádali by ho, a pokud by ho postrádali, dostal by výprask.

Nešel dovnitř.